

ZONA

verhoogd risico
voor 60-plussers

60-plussers lopen een verhoogd risico op zona - in de volksmond ook 'gordelroos' genoemd- een aandoening die zeer pijnlijk kan zijn. De huisarts kan deskundig advies geven met betrekking tot de meest geschikte behandeling.

Zo'n 95% van de volwassenen kreeg waterpokken tijdens de kindertijd. Hierna blijft het varicella-zostervirus slapend aanwezig in de zenuwknopen. Het virus kan op latere leeftijd reactiveren in de vorm van zona. In sommige gevallen is een snelle antivirale behandeling (voorgeschreven door de arts) noodzakelijk¹⁻². Als je ouder bent dan 60, is het aangeraden om hierover te spreken met je huisarts.

Wat is zona?

Zona staat ook bekend als gordelroos of herpes zoster. De kenmerkende huiduitslag wordt veroorzaakt door de reactivering van het varicella-zostervirus¹⁻². Dit virus veroorzaakt waterpokken, een aandoening waar velen onder ons

mee te maken krijgen in hun kindertijd. Na herstel van waterpokken blijft het varicella-zoster-virus aanwezig in het lichaam en kan het door een aantal factoren worden gereactiveerd, zoals bijvoorbeeld door een verouderend of verzwakkend immuunsysteem. Ongeveer één op de drie mensen krijgt ooit zona. Tijdens een consultatie bij de huisarts kan je informatie krijgen over mogelijke risicofactoren en de behandelingen die kunnen worden toegepast om de ernst en de duur van zona te verminderen¹⁻⁴.

Kenmerkende symptomen

Het begin van zona wordt meestal gekenmerkt door een tintelend gevoel of pijn in de lichaamszone waar zich enkele dagen later

een blaasvormige huiduitslag ontwikkelt³. Deze blaasjes verschijnen meestal aan één kant van het lichaam of het gelaat. Na 7 tot 10 dagen kunnen korstjes ontstaan. Deze verdwijnen na ongeveer 2 tot 4 weken. De symptomen kunnen ook gepaard gaan met hoofdpijn en een algemener gevoel van ongemak³⁻⁴. Als deze symptomen worden waargenomen, is onmiddellijke medische assistentie vereist.

Zeldzame, maar mogelijke complicaties

In veel gevallen geneest zona spontaan, maar af en toe kunnen complicaties optreden zoals postherpetische neuralgie (PHN) of aanhoudende pijnklachten in het eerder geïnfecteerde gebied⁵. Deze pijn kan enkele maanden tot zelfs jaren aanhouden⁴⁻⁵. Ook herpes zoster ophthalmicus (HZO) is een vaak voorkomende complicatie die soms kan leiden tot blindheid³⁻⁴. Tot slot kan zona in zeldzame gevallen ook neurologische complicaties en gehoorproblemen veroorzaken³.

¹ Mayo Clinic. Shingles Symptoms and Causes. August 2022.

Beschikbaar op <http://www.mayoclinic.org/diseases-conditions/shingles/symptoms-causes/syc-20353054?p=1>

² Bollaerts K, et al. Epidemiol. Infect. 2017; 145:2666-2677.

³ National Health Service (NHS). Shingles. November 2023. Beschikbaar op <https://www.nhs.uk/conditions/shingles>

⁴ Centers for Disease Control and Prevention (CDC), 2022. Shingles (Herpes Zoster).

Beschikbaar op: <https://www.cdc.gov/shingles/index.html>

⁵ Herpes Zoster: Postherpetic Neuralgia and Other Complications; Drolet M, October 2017, chapter 11, p. 119-140.

Nota: dit artikel kwam tot stand in samenwerking met GSK. NP-BE-SGX-ADVR- 240001- Mei 2024